

ENSENYAR A COMPRENDRE, ENSENYAR A DESCRUIRE

ANNEX 4

DESCRIPCIÓ

**MATERIALS
MESTRES**

ÍNDEX ANNEX 4

DESCRIPCIÓ MATERIALS MESTRES

Planificació de l'ensenyament.....	Pàgina 2
1 ^a sessió.....	Pàgina 3
2 ^a sessió.....	Pàgina 4
3 ^a sessió.....	Pàgina 5
4 ^a sessió.....	Pàgina 7
5 ^a sessió.....	Pàgina 9
6 ^a sessió.....	Pàgina 11
7 ^a sessió.....	Pàgina 13
8 ^a sessió.....	Pàgina 16
9 ^a sessió.....	Pàgina 17
10 ^a sessió.....	Pàgina 18
11 ^a sessió.....	Pàgina 19
Avaluació.....	Pàgina 19
Criteris d'avaluació per a textos descriptius.....	Pàgina 20
Graelles valoració textos descriptius.....	Pàgina 22
Proposta de correcció de textos descriptius.....	Pàgina 24

Planificació de l'ensenyament

La fase d'ensenyament – aprenentatge de la descripció està distribuïda en 11 sessions, de treball i dues d'avaluació.

Els guions d'ensenyament estan estructurats de la següent manera:

A cada full hi consta:

1. Número de sessió
2. Requadre en el que hi ha explicades les activitats a realitzar i la proposta de com explicar-ho als alumnes.
3. Requadre en el que hi consta el material necessari per a la sessió.
4. Les activitats d'ensenyament- aprenentatge a realitzar és a dir, la proposta de treball per al mestre /a i les activitats que han de fer els alumnes.

S'utilitza un codi:

➤ Aquest signe, per a les propostes de verbalitzacions de la mestra /e, escrites en *lletra cursiva*

😊😊 Aquest símbol, per a indicar les propostes d'activitats dels alumnes.

En cada cas cal explicar l'activitat als alumnes i donar una ordre clara i concreta.

No és una proposta d'activitats tancada. Vol reflectir el que hem fet aquest curs. Hi ha explicacions i descripcions que cada mestra pot modificar d'acord amb el seu estil.

Els guions estan ordenats per sessions. El material corresponent als alumnes és a l'annex 3 i també està ordenat per sessions.

S'aconsella que quan es prepari la classe i es llegeixi el guió d'activitats d'ensenyament – aprenentatge el mestre / la mestra, tingui davant el full de treball o el material de l'alumne.

PLANIFICACIÓ DE L'ENSENYAMENT – TEMPORITZACIÓ

1ª sessió

Presentació de l'objectiu de treball a partir del fragment d'un conte que inclou una descripció. (Conte "Ens ho passem molt bé" de la Roser Iborra . Cavall Fort n. 915, setembre 2000)

PROPOSTA:

- *Avui començarem un treball nou d'escriptura. Aprendre a descriure, a explicar com és una persona, un objecte o un animal. Em sembla que us agradarà i n'aprendreu molt! ....*

MATERIALS:

- Full "El meu germanet" per a cada alumne.
- Regle, llapis i colors.
- Còpies en gran dels tres dibuixos del text.

ACTIVITATS:

1- Establir la finalitat de la lectura i presentació del text.

2-

- *En aquest text, un nen explica moltes coses, però també **descriu** com era el seu germà acabat de néixer. A veure si amb el que ens explica aquest nen, ens podem imaginar, representar mentalment, com era en Lluc.*

☺ ☺ Activitat de lectura. (La mestra / el mestre, ha de decidir i proposar el tipus de lectura que vol que facin els alumnes: silenciosa, en veu alta, per paràgrafs, coral...)

3- La mestra fa preguntes de comprensió sobre les característiques d'en Lluc. Deixarem clar, si cal, que les respostes han de ser complertes.

☺ ☺ Respondre les preguntes.

- Com diu que era en Lluc? *Era molt lleig / Era lleig de debò.*
- Com tenia el cap? *Pelat com un meló / Sense cabells*
- Com tenia la pell? *Arrugada i vermella.*
- Què feia? *Res. / Ni mirava, ni reia.*

☺ ☺ Buscar i remarcar el paràgraf on hi ha la descripció, on s'explica com és en Lluc.

☺ ☺ Identificar en Lluc entre els tres dibuixos i escriure el nom a sota i pintar segons la descripció.

Un cop acabada aquesta activitat se'ls ensenyen els tres dibuixos pintats en gran per comparar-ho amb l'original.

4- Explicació del que és una descripció.

- *Les paraules ens ajuden a imaginar com són les coses. Aquest text que hem llegit em serveix per explicar-vos el que treballarem a partir d'ara: la descripció. Què és la descripció? És fer una representació, d'una persona, d'un animal o d'una cosa, amb paraules. Les paraules les podem dir o escriure. Abans hem descrit una persona, un nen. Quines són les paraules que representen en Lluc?... Aquestes paraules formen una descripció. Vosaltres aquest curs, tots heu d'aprendre a descriure, parlant i/o escrivint. Ara ja en sabeu una mica, però n'heu d'aprendre més per millorar.*

2ª sessió

Introducció a la planificació abans d'escriure.

PROPOSTA:

➤ *Avui aprendrem a preparar la descripció perquè ens surti molt bé.*

MATERIALS:

- Full "Quins deures!" per a cada alumne, imprès per davant / darrera.
- Per a la mestra/e: full amb la introducció del text "Quins deures".

ACTIVITATS:

1- La mestra llegeix la introducció – contextualització del text: "Quins deures"!!! .

☺ ☺ Activitat de lectura: 1ª pàgina del full "Quins deures!!!"

La mestra fa les preguntes de comprensió.

- Quins deures va posar la senyoreta? *La descripció d'un animal.*
- Quin animal van decidir de descriure? *Un gos.*
- On van trobar l'animal per descriure? *En un trencaclosques d'un amic, en Miquel.*

➤ *Eren uns deures una mica difícils. Al text també s'explica com s'ho van empescar la Núria i la Laura per fer-ho bé:*

- Què van fer per recordar com era el gos?.... *Van escriure com era el gos en un full.*

2- ☺ ☺ Lectura de la pàgina 2 del text.

3- La mestra fa veure que la Laura ha pogut explicar com era el gos perquè tenia apuntat en un full el que havia observat.

4- ☺ ☺ Dibuixar i pintar el gos a partir de la descripció que ha escrit la Laura.

Presentació de l'esquema "Súper-memòria".
Ensenyar a omplir l'esquema.

PROPOSTA:

- *Avui us presentaré un full especial. Li direm el full "Súper-memòria" i ja us explicaré perquè. Segur que us anirà súper-bé. També farem descripcions orals, vol dir descripcions explicades, sense escriure-les.*

MATERIALS:

- Còpia de l'esquema del full "Súper-memòria" a la pissarra.
- Full - esquema "Què es descriu" (davant / darrera) per a cada alumne.
- Full descripcions " La cigonya" i "El ferreret" per a cada alumne.
- Fotos dels animals descrits: cigonya i ferreret.

ACTIVITATS

1- Recordar el que és una descripció.

- *Hem dit que descriure és representar un animal, un objecte, fins i tot una persona, amb paraules escrites o dites. És a dir, una descripció la podem fer oralment o per escrit.
Tornem a llegir la descripció de ..." el gosset" ("Quins deures!")*

😊 😊 Llegir la descripció.

NOM: Laura

DATA: 17-10-02

És un gosset molt **maco**.

El gos té **les orelles caigudes**.

El gos és **blanc**. Té una **taca de color marró clar al cap**.

El gos té els **ulls negres** i les **potes gruixudes**.

2- Presentar el full "Súper – memòria"

- *Recordeu? La Laura va fer els deures que va posar la senyoreta.
Què havia de descriure?... Com s'ho va fer per recordar com era el gos que volia descriure?
... (va escriure en un full el que li va semblar més important del gosset)
Nosaltres també ho aprendrem a fer això d'apuntar el més important, però...farem servir un full especial.
Us presento ...el full ..."Súper- memòria" .
Aquest full ens ajudarà molt. Ens ajudarà a planificar com volem descriure.*

Totes les descripcions tenen sempre unes parts:

Ens expliquen l'aspecte: és a dir:

- *com és (també es pot dir quines **qualitats** té)*
- *i les **parts** que té*

També ens poden explicar altres coses.

- on és....
- què fa...
- a què s'assembla...

➤ *Ara us tornaré a llegir la descripció del gosset que va fer la Laura. Fixeu-vos bé perquè aniré marcant tot el que hi diu al full súper-memòria.*

Mentre la mestra torna a llegir la descripció, ressegueix els requadres i omple l'esquema a la pissarra.

- 3- Omplir l'esquema del full "Súper- memòria" a partir de dues descripcions d'animals (el ferreret i la cigonya). La mestra llegeix les descripcions. Entre tots s'omple l'esquema. La mestra escriu a la pissarra i els nens ho copien en el seu full. S'ha de tenir en compte i remarcar que el que s'apunta són **paraules clau** no frases senceres.

😊 😊 Cada alumne ha d'omplir el seu esquema, copiant de la pissarra.

- 4- Si s'observa que els alumnes tenen dificultats per identificar a quina part de l'esquema corresponen les frases, es farà més pràctica.

- Donada una qualitat, identificar-ne el tipus (forma, color, mida).
- Si es parla d'una secció concreta de l'animal / objecte, identificar que és una part.
- Si s'explica la ubicació de l'objecte/ animal, si descriu una acció o amb què s'assembla, saber-lo situar a l'esquema.

- 5- Un cop omplerts els esquemes de cada descripció, s'anima als alumnes a fer entre tots una descripció oral de cada animal. Es remarca i es reforça que siguin diferents de les que hem llegit.

😊 😊 Descripció oral. (La mestra ha de decidir, depenent del grup, si es fa individual o col·lectivament, i donarà suport, si cal).

Modelament per part de la mestra: omplir full “Súper-memòria” a partir de l’observació objecte / animal i descripció oral (rellotge).

Pràctica guiada: omplir full “Súper-memòria” a partir de l’observació d’un objecte /animal i descripció oral (marc de foto).

PROPOSTA:

- *Avui hem de descriure..... (el rellotge i el marc de fotos). Primer observarem, després omplirem el full “Súper-memòria” i farem descripcions orals.*

MATERIALS:

- Full esquema “Vull descriure” a la pissarra i per a cada alumne.
- Dos objectes / animals per observar i descriure (rellotge, marc de foto)

1- Modelament de la mestra .

- *Ja sabem què és una descripció, sabem llegir descripcions i sabem les parts d'una descripció. Què ens falta aprendre?
Ens falta aprendre a fer descripcions, orals i escrites.*

Ara ja sabeu omplir el full “Súper-memòria” d’una descripció ja feta. Avui aprendreu a omplir el full “Súper-memòria” mentre observem molt bé un objecte. Anotarem al full el que ens sembli més important .No ho hem d’escriure tot, només paraules clau que ens serveixin de pista.

Primer ho faré jo. Mireu i escolteu molt bé com ho faig. Després ho fareu vosaltres.

La mestra va verbalitzant i alhora, omple l’esquema a la pissarra.

Primer em miraré tot el rellotge, el seu aspecte. Després em fixaré en les seves parts. Ara vaig apuntant al full súper-memòria les paraules que em donaran les pistes per després fer la descripció. No ho he d’apuntar tot, només el més important.

L’esquema em diu.. VULL DESCRUIRE... escric.. un rellotge.

*Té una **forma...rodona**. El **color... gris- platejat**. El **fons és blanc**. Però el fons és una part, ho he d’escriure a sota la casella que diu **PARTS**. Les **busques són negres**. Això també és una part del rellotge, ho escric aquí. En comptes de números hi ha ratlles. Escriuré només les paraules –pista : números – ratlles.*

*La **mida...** és **gros**, també és **gruixut**.*

***On és?** És a sobre la taula.*

***Què fa?** Marca l’hora*

*Em sembla que ja estic. Ara penso...Vull descriure un rellotge. **Què és el que es veu més?/ destaca més? Per mi, el més important és que és rodó i de color gris platejat. Ho encerclo.***

Ara ja faré la descripció. Avui la faré oral, dient tot el que penso.

Per on començo?

*Avui a sobre la taula de la senyo hi ha un rellotge. (...pausa). Miro el rellotge i dic el que és més important. El rellotge és rodó, de color gris platejat. (...) És bastant gros i **també** gruixut. (...). El fons és blanc i en lloc de números hi ha ratlletes.(....) Les busques són negres. En aquest moment el rellotge marca les .....*

Penso. Ho he dit tot? Vaig marcant amb una creueta al full súper-memòria si ja he dit el que tinc apuntat.

2- Pràctica guiada.

La mestra presentarà un objecte / animal (marc de foto). Mestra i alumnes l'observen.

☺ ☹ Alguns nens i nenes surten a la pissarra per omplir el full "Súper- memòria".

☺ ☹ Cada alumne ha d'omplir el seu esquema, copiant de la pissarra.

La mestra aprofita aquesta descripció per utilitzar la casella buida del full "Súper-memòria".
(En aquest cas, per observar el material amb què està fet el marc de fotos).

☺ ☹ Descripció oral. (Dos o tres voluntaris fan la descripció oral. S'animarà els alumnes a fer la descripció completa)

Valorarem les exposicions orals i es decidirà si cal més pràctica.

Ensenyar a fer descripcions escrites a partir de l'esquema "Súper-memòria".
Modelament per part de la mestra. Descripció objecte 1 (Clavell).
Pràctica guiada per parelles. Descripció objecte 2 (Ampolleta amb pedres) .

PROPOSTA:

- *Ara que ja sabem fer descripcions orals, avui farem la primera descripció escrita. La fareu en parelles, així és més fàcil perquè us podeu ajudar. A veure si recordeu què hem de fer primer.*
Respostes desitjades / suggerides.
- *Observar.*
  - *Omplir el full "Súper-memoria".*

MATERIALS:

- Còpia en gran de l'esquema "Vull descriure".
- Pissarra: per escriure la descripció.
- Dos objectes / animals per observar i descriure (clavell i ampolleta de pedres)
- Full esquema "Vull descriure" per a cada parella.
- Full (esborrany) amb pauta per a cada parella.

1- Pràctica guiada per ensenyar a omplir l'esquema. Objecte 1 (clavell)

☺ ☺ Els nens observen l'objecte a descriure. Amb l'ajuda de la mestra van verbalitzant les qualitats, parts...

La mestra apunta el que es diu al full "súper-memòria" (còpia en gran).

2- Modelament.

- *Ara ja tinc preparat el que vull dir. He d'escriure la descripció. El full "súper - memòria" ja em diu la primera cosa que he de fer, el que veig més important. Ho he d'encerclar. Encerclaré el que vull descriure (.....) i la qualitat més important (.....) Això no m'ho puc descuidar.*
Per on començaré? (La mestra ho decideix, ho verbalitza i ho escriu)
Torno a mirar ..... Ara explicaré..... (La mestra verbalitza i escriu a la pissarra)

La mestra es descuida expressament algun punt observat per modelar millor la revisió.(*)

Exemple de descripció (variable, depenent del que s'hagi observat amb els nens):

Clavell

El nostre clavell esta plantat en una torratxa de color marró. Ha crescut molt des que hi vam deixar les llavors. La planta té les tiges llargues, i primes i fan uns 2 pams. *(Hi ha algunes tiges dretes i algunes de caigudes). Les fulles són primes i punxegudes i tenen forma d'ona. Algunes fulles estan pansides. Les flors són de color vermell. Fins ara n'han sortit set però ja es veuen tretze capolls.

- *Llegeixo la descripció i vaig mirant si m'he descuidat res. Vaig marcant al full "Súper-memòria" si ja he escrit el que tinc apuntat.*

M'he descuidat...*. Torno a llegir la descripció per saber on ho he d'escriure.... Aquí....

Ho marco amb una creu. Escric la frase a sobre / sota.... Ara escric la descripció en net en un altre paper.

- 3- La mestra presentarà l'objecte 2 (ampolleta de pedres).

Pràctica guiada en grup. Observar i omplir full "súper-memòria".

☺ ☺ Omplir l'esquema, copiant de la pissarra.

Pràctica guiada per parelles. Descripció escrita de l'objecte.

☺ ☺ Escriure la descripció per parelles, a partir del full "Súper-memòria".

Presentació i explicació dels cartells 1 (**Passos per redactar bé**) i 2 (**En una descripció hi ha d'haver... Quan escrivim**)

Explicació de les pautes de revisió / correcció (idees principals, organització i cohesió) a partir de dues descripcions (Fulls sessions 2 i 6).

PROPOSTA:

- *Ja sabem com hem de fer una descripció. Presentar cartell.*
Ara explicarem com és una descripció ben feta.

MATERIALS:

- Cartells recordatoris:

PASSOS PER REDACTAR BÉ

- 1- OBSERVEM
- 2- PLANIFIQUEM AMB EL FULL SUPER-MEMÒRIA
- 2- ESCRIVIM L'ESBORRANY
- 3- REISEM
- 4- ESCRIVIM EL TEXT FINAL

EN UNA DESCRIPCIÓ HI HA D'HAVER...

- El nom del que descrivim i el que és més important.
- S'han d'explicar les qualitats que es veuen més.
- Les frases del text s'han de connectar amb paraules com: **i, que, perquè, també...**

QUAN ESCRIVIM

- Les frases s'han d'entendre molt bé.
- Hem de pensar a posar comes i punts.

- Fulls de treball de les sessions 2 i 6 amb les descripcions de la Laura i la Núria (Lectura "Quins deures! "). El full de descripció de la Laura conté el dibuix fet per cada alumne a la 2a. sessió.
- Foto del gos descrit.

- 1- Presentació dels passos a seguir per redactar bé.

La mestra mostra el cartell als alumnes, l'explica i dóna exemples.

PROPOSTA:

- *Ja sabem que hem d'observar i que hem de planificar. Avui explicarem els tres últims passos que hem de fer per escriure bé un text. Són els passos que fan servir els escriptors i les escriptores de llibres i contes. Aquests passos són:*

***ESCRIVIM L'ESBORRANY.** L'esborrany és el full on escrivim el primer que ens ve al cap, després ja ho revisarem.*

REVISEM. Quan revisem, primer ho farem junt, després ho farem amb la senyo però, més endavant, heu d'aprendre a revisar els vostres escrits sols.

ESCRIVIM EL TEXT FINAL. És l'últim pas. Quan ja hem corregit el text, ja hem canviat el que calia, hem de passar el text en net. Hem de fer bona lletra i presentar-ho molt bé. De vegades escriurem el text amb l'ordinador.

2- Comparar les descripcions de la Laura i la Núria .

- *Recordeu la lectura que vam fer “Quins deures” ? Hi havia dues nenes, que havien de fer els mateixos deures: descriure un animal. Ja vam llegir la descripció que va fer la Laura. Ara llegirem la que va fer la Núria i les compararem.*

😊😊 Lectura de les dues descripcions.

- *Quines diferències hi veieu? ....*

Respostes desitjades/ suggerides :

- *Ha explicat on ha vist la foto del gos.*
- *Les frases són més llargues.*

La mestra fa adonar que les frases no estan tallades, que tenen paraules que les connecten, els nexes.

😊😊 Els nens i nenes subratllen els nexes de la descripció de la Núria (indicats al full de lectura mestra/e.) amb un color.

- *Això és el que hem d'aprendre, a escriure connectant bé les frases. Aquí la Núria ha fet servir aquests nexes però n'hi ha d'altres. Aquest curs els nexes que treballarem seran: **i, que, també, perquè.***

😊😊 Dibuixar del gos descrit per la Núria. (Es remarquen les diferències entre els dos dibuixos fets per ells - precisió de les taques marrons del gos -).

Quan acaben se'ls ensenya la foto del gos.

Modelament de la descripció escrita. Objecte 1 (Panera amb flors)
Explicació de com es revisaran les descripcions.
Pràctica guiada. Descripció per parelles. Objecte / animal 2 (Ocell)

PROPOSTA:

- *Avui continuarem aprenent a fer descripcions, les fareu en parelles. També us explicaré com revisarem les descripcions.*

MATERIALS:

- Objectes a descriure. (Panera amb flors. Ocell)
- Full esquema "Vull descriure" per a cada parella.
- Full "esborrany" per a cada parella.
- Altres fulls "esborrany" per si cal reescriure alguna descripció.
- Full de contextualització "L'ocell" .

Per al mestre / a:

- Full esquema "Vull descriure" omplert prèviament.

1- Modelament

A partir de l'esquema prèviament omplert, es fa la descripció a la pissarra.

- *Ara ja tinc preparat el que vull dir. He d'escriure la descripció. El full "súper - memòria" ja em diu la primera cosa que he de fer, el que veig més important. Ho he d'encerclar. Encerclaré el que vull descriure (.....) i la qualitat més important (.....) Això no m'ho puc descuidar.*
- *Per on començaré? Si no volem que sigui una endevinalla, i ara no ho volem, hem de començar pel nom del que descrivim...*
- La mestra verbalitza la frase.
- Torno a mirar ..... Ara explicaré.....* (La mestra verbalitza i escriu a la pissarra)

Quan la mestra ha expressat una idea, explicarà la puntuació.

Quan la mestra vol connectar dues frases, remarca amb el to de veu el nexa.

Davant de paraules amb sinònims que els nens coneixin, verbalitzar la possibilitat d'utilitzar una o altra paraula.

PROPOSTA:

Al rebedor de casa meva hi tinc una panera amb flors **que** em van regalar. És una panera de palla, petita i arrodonida de colors groc i marró. La palla està trenada de manera que fa un dibuix en ziga-zaga. A dins de la panera hi ha roses d'un color **grogós**. Les fulles són verdes. **Tant** les flors com les fulles són de roba.

- *Llegeixo la descripció i vaig mirant si m'he descuidat res. Vaig marcant al full "Super-memòria" si ja he escrit el que tinc apuntat.*

2- Explicació de com es revisaran els textos.

➤ Ara us explicaré com revisarem les descripcions.

Les coses s'aprenen a fer, fent-les.

- *Quan fem una suma, si no està bé, què fem?... La senyoreta hi fa un senyal, i la tornem a fer.*
- *Quan aprenem a jugar a tennis, Què fem? ....Aprenem amb la pràctica, aprenem entrenant-nos.*

Això és el que farem amb les descripcions que escriureu a l'esborrany El que no estigui massa bé, o es pugui millorar, la senyoreta ho explicarà, també farà un senyal, i ho tornarem a escriure.

El que haurem de corregir serà el que diu en aquest cartell: (es mostra el cartell)

EN UNA DESCRIPCIÓ HI HA D'HAVER...

- El nom del que descrivim i el que és més important.
- S'han d'explicar les qualitats que es veuen més.
- Les frases del text s'han de connectar amb paraules com : **i, que, perquè, també...**

QUAN ESCRIVIM

- Les frases s'han d'entendre molt bé.
- Hem de pensar a posar comes i punts.

PROPOSTA PER EXEMPLIFICAR ESTRUCTURACIÓ, CONCORDANÇA I NEXES:

La mestra verbalitza mentre va escrivint a la pissarra:

Les frases s'han d'entendre quan les llegim. Si una frase no s'entén gaire, l'haurem de reescriure fins que s'entengui.

Per exemple: si volem descriure la pissarra i diem: " Pissarra és verda". No s'entén, hauria de dir: "La pissarra és verda" . O si descrivim un nen petit i diem: " En Lluc tenen el ulls tancats" hauriem de dir "En Lluc té els ulls tancats".

Hi ha d'haver nexes que relacionin, que connectin les frases, per formar un text.

Una cosa nova que aprendrem és a connectar una frase amb una altra. Quan parlem, sovint ja ho feu. Ara ho haureu de fer escrivint.

Recordeu que descriure és fer una representació, d'una persona , d'un animal o d'una cosa, amb paraules. Totes les frases han d'explicar, com és, on és, l'animal o la cosa i s'han d'entendre bé. Si s'han de corregir moltes coses, si falten nexes (paraules que connecten), si es repeteix molt el que estem descrivint, tornarem a escriure el text perquè quedi súperbé.

Jo us ajudaré a millorar el que escriviu. Després de revisar el text l'escriurem en un full en net.

2- Descripció (ocell). Pràctica guiada per parelles.

La mestra llegeix el text introductori per tal que els alumnes comprenguin la funció comunicativa que ha de complir la descripció.

😊 😊 Omplir esquema i fer descripció d'un objecte / animal per parelles. (ocell)

Revisió per parelles.

A partir d'aquesta sessió, la mestra/e farà la correcció - revisió amb els alumnes. Aquests modificaran el text, si cal, i l'escriuran en el full en net .

Es poden muntar activitats de racons de lectura de descripcions pels que vagin acabant.

Descripció. Pràctica guiada individual. (gerra d'aigua).

PROPOSTA:

➤ *A que no encerteu el que descriurem avui?... Començarem a fer les descripcions individualment, cadascú farà la seva.*

MATERIALS:

- Gerra d'aigua.
- Full esquema "Vull descriure" per a cada parella.
- Full "esborrany" per a cada alumne.
- Full de contextualització "gerra d'aigua".

La mestra llegeix el text introductori per tal que els alumnes comprenguin la funció comunicativa que ha de complir la descripció.

😊 😊 Observar, omplir esquema i fer la descripció.

La mestra guia els alumnes i revisa el seu treball. (Per treballar aquest punt convindria ser dues persones a la classe. Si no pot ser així, caldrà trobar una estona per dedicar a fer la revisió del treball amb cada alumne).

Llegir en veu alta les descripcions. Destacar que es poden fer diferents descripcions d'un mateix objecte.

Els que van acabant poden fer activitats de lectura de descripcions, passar a net les descripcions revisades,...

Descripció. Pràctica guiada individual. (Patins)

PROPOSTA:

➤ *El que us porto avui per descriure us agradarà molt. Fins i tot hi podreu jugar una estona.*

MATERIALS:

- Patins
- Full esquema “Vull descriure” per a cada alumne .
- Full “esborrany” per a cada alumne.
- Full de contextualització “patins”.

La mestra llegeix el text introductori per tal que els alumnes comprenguin la funció comunicativa que ha de complir la descripció.

😊 😊 Observar, omplir esquema i fer la descripció escrita, individualment.

Descripció Pràctica individual. (Telèfon)

PROPOSTA:

- A) Es troba un telèfon a la classe. La mestra decidirà si convé donar un caire “real” a aquesta sessió, simulant que algú ha perdut el telèfon. Es pot animar els alumnes a pensar entre tots una solució per a trobar el propietari (Escriure un anunci explicant objecte i característiques). Pot motivar molt els alumnes el fet de penjar cartells per tota l'escola amb la finalitat de trobar el propietari del telèfon.
- B) Utilitzar full de contextualització. (telèfon)

MATERIALS:

- Telèfon.
- Full esquema “Vull descriure” per a cada alumne.
- Full “esborrany” per a cada alumne.
- Full de contextualització “Telèfon”.

😊 😊 Observar, omplir esquema i fer la descripció escrita, individualment.

La mestra revisa el treball dels alumnes.

11ª sessió

Recordar entre tots el que hem après sobre la descripció.

PROPOSTA:

- *Fins ara hem après a observar, planificar, fer un esborrany, revisar i passar a net una descripció. Els pròxims dies en farem alguna més de descripció, però sense la meva ajuda, serà una prova per veure què heu après. Avui repassarem tot el que us he anat ensenyant.*

MATERIALS:

- Cartells recordatoris penjats a la classe, a la vista dels alumnes.
- Full de l'esquema "Súper-memòria" en gran.

☺ ☹ Verbalitzar, amb l'ajuda de la mestra, el que s'ha après sobre la descripció.

- *Què és la descripció? És fer una representació, d'una persona, d'un animal o d'una cosa, amb paraules. Les paraules les podem dir o escriure.*

Repassar l'esquema "súper-memòria" i els cartells recordatoris:

12^a i 13ª sessions

Avaluació.

Descripció de dos objectes / animals. Un per a cada sessió.

MATERIALS

- Dos objectes / animals.
- Full esquema "Vull descriure" per a cada alumne (davant / darrera)
- Full "esborrany" per a cada alumne (voluntari).
- Full contextualització dels dos objectes (davant / darrera).

CRITERIS D'AVUACIÓ PER A TEXTOS DESCRIPTIUS

(ADAPTATS A PARTIR DE L'ESCALA D'ESTRUCTURES NARRATIVES DE TINDAL I HASBROUK, 1991)

Per al 2n. nivell de CI, es donarà l'objectiu per assolit si l'alumne aconsegueix el nivell ombrejat en cada un dels apartats.

IDEES PRINCIPALS, ORGANITZACIÓ I COHESIÓ		
IDEA PRINCIPAL	4	El text està desenvolupat, no és previsible.
	3	El text conté una frase que inclou la idea principal (el que es descriu + la característica més important), però el text és previsible i poc desenvolupat.
	2	Inclou parcialment la idea principal.
	1	No inclou idea principal.
DETALLS	4	Conté detalls i se'n descriu algun.
	3	Inclou detalls, però no es desenvolupen.
	2	Els detalls són pocs o no són significatius.
	1	No inclou detalls.
COHESIÓ	4	El que s'explica està cohesionat. Les frases sovint contenen nexes que organitzen el text.
	3	La mostra pot incloure algun nexa que organitzi el text. (A 2n. de CI: <i>i, que, perquè, però, també...</i>). La descripció pot contenir molts detalls que perjudiquen la cohesió.
	2	Manca de nexes i/o de vegades falta el referent.
	1	El que s'explica és a l'atzar i/o sense cohesió.

MECANISMES DE CONVERSIÓ		
LLETRA	4	La lletra és clara i uniforme.
	3	La lletra és llegible.
	2	La lletra és poc llegible.
	1	La lletra és il·legible.
ESCRITURA	4	L'escriptura és llegible, no hi ha omissions i la separació de les paraules és correcta.
	3	L'escriptura és llegible, però hi ha algun error d'omissió o separació.
	2	L'escriptura és poc llegible per ommissió de grafemes i/o incorrecta separació d'algunes paraules.
	1	L'escriptura és poc llegible per ommissió de grafemes i/o incorrecta separació de moltes paraules.
ESTRUCTURA DE FRASE	4	L'estructura de les frases és correcta.
	3	L'estructura de les frases presenta alguns problemes de repetició o falta alguna part.
	2	L'estructura de les frases és simple i/o repetitiva.
	1	L'estructura de les frases és problemàtica. (falten parts de l'oració i/o l'ordre és incorrecte).

CONCORDANÇA	4	La concordança subjecte - verb - adjectiu és correcta.
	3	La concordança subjecte - verb – adjectiu té alguns errors.
	2	La concordança subjecte - verb - adjectiu és problemàtica.
	1	La concordança subjecte - verb - adjectiu és molt problemàtica.
PUNTUACIÓ	4	La puntuació del text (punt i seguit) és correcta i inclou alguna coma.
	3	La puntuació del text (punt i seguit) és correcta.
	2	La puntuació del text (punt i seguit i coma) és incoherent i / o problemàtica .
	1	La puntuació (punt i seguit) en frases molt curtes és adequada.
ORTOGRAFIA	4	L'ortografia és correcta segons les normes treballades.
	3	L'ortografia natural és correcta. Hi ha errors en relació a les normes treballades. A 2n. de CI: - escriure els plurals amb -es. - escriure correctament el dígraf -rr-. - escriure amb majúscula a l'inici d'un text, després de punt i seguit, punt i a part i en els noms propis.
	2	Hi ha alguns errors de correspondència so - grafia.
	1	L'ortografia fa molt difícil la lectura. Hi ha molt errors de correspondència so - grafia.
PRECISIÓ LÈXICA	4	Selecciona paraules (noms, adjectius adverbis)d'un nivell superior a la seva edat cronològica i inclou paraules llargues.
	3	Selecciona paraules: conté alguns descriptors i paraules que no s'utilitzen amb freqüència.
	2	Les paraules utilitzades són previsibles, inclou descriptors en relació al nivell corresponent del vocabulari bàsic.
	1	Falta de descriptors; adjectius i adverbis. (No troba les paraules per fer la descripció.

VALORACIÓ TEXTOS DESCRIPTIUS

Escola:

Curs:

Mestra tutora:

ALUMNES																			
RESULTATS		A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.
TEXT	N. de paraules																		
	N. de frases																		
puntuació IDEES PRINCIPALS ORGANITZ.ACIÓ COHESIÓ	Idea principal																		
	Detalls																		
	Cohesió																		
puntuació MECANISMES DE CONVERSIÓ	Lletra																		
	Espectura																		
	Estruc. frase																		
	Concordança																		
	Puntuació																		
	Ortografia																		
	Precisió lèxica																		

VALORACIÓ TEXTOS DESCRIPTIUS

Escola:

Curs:

Mestra tutora:

ALUMNES																	
RESULTATS		A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.	A.I.	A.F.
TEXT	N. de paraules																
	N. de frases																
puntuació IDEES PRINCIPALS ORGANITZACIÓ COHESIÓ	Idea principal																
	Detalls																
	Cohesió																
puntuació MECANISMES DE CONVERSIÓ	Lletra																
	Escriptura																
	Estruc. frase																
	Concordança																
	Puntuació																
	Ortografia																
	Precisió lèxica																

PROPOSTA DE CORRECCIÓ DE TEXTOS DESCRIPTIUS

Si un alumne no té un nivell mínim quant a mecanismes de conversió no pot fer el treball de descripció a nivell escrit.

En una descripció considerarem prioritari que hi consti:

Idea principal (el que es descriu + el més important) i característiques més rellevants.

Proposem la següent seqüència en les prioritats a corregir:

Idea principal + Escriptura + Estructura frase + Concordança
--

En referència als detalls, pensem que amb l'esquema d'autoregulació (full Súper-memòria), els alumnes sempre els tenen en compte en les seves descripcions. En aquest apartat s'haurà de treballar la qüestió de desenvolupar algun detall.

Haurem de practicar de manera específica la cohesió entre frases.

Quan els alumnes arribin a un nivell suficient respecte a les prioritats ja enumerades es poden corregir la lletra, l'ortografia, la puntuació i la precisió lèxica.

Proposta de “missatge” a transmetre als alumnes.

- *Com podem millorar la descripció? Com podem fer descripcions que la persona que ho llegeixi s'ho pugui imaginar?*

Proposta de correcció dels **mecanismes de conversió**:

1- Lletres. Si el problema només és de lletra la mestra o un company li pot passar el text en net, o ho pot escriure amb l'ordinador però s'ha de treballar paral·lela i prioritàriament aquesta qüestió. Es pot valorar si l'alumne podria millorar la lletra amb pauta de dues línies o Montessori.

2- Escriptura. Davant dels errors d'escriptura (omissions, unir paraules):

- a) Informar dels aspectes positius del text.
- b) Donar feedback correctiu :
  - ..... *però hi ha alguns errors d'escriptura, has ajuntat paraules* (subratllar paraules) / *falten algunes lletres* (subratllar paraules).

Proposar que l'alumne trobi l'error. En cas que l'alumne no identifiqui l'error se li diu.

3- Estructura de la frase. Davant problemes d'estructuració de frase (manca d'elements, ordre incorrecte) subratllar l'error, llegir en veu alta a l'alumne i demanar-li:

- *S'entén bé?*
  - a) Si l'alumne no identifica l'error donar model correcte, model incorrecte i demanar:
    - - *Com s'entén més bé?*
  - b) Si hi ha moltes repeticions proposar d'eliminar-ne.
  - c) Si les frases són molt simples, proposar coordinar frases.

4- Concordança. Subratllar i llegir la frase on hi ha l'error i demanar a l'alumne si sona bé. Proposar que l'alumne corregeixi.

- 5- Puntuació. Llegir el text tot revisant si la puntuació és adient.
- 6- Ortografia natural. Es corregeix ortografia natural i normes treballades. Subratllar les paraules amb errades i proposar a l'alumne que recordi la norma i corregeixi.
Normes treballades fins ara a 2n. curs:
- . Majúscules (inici, després de punt i noms propis).
  - . Plurals amb –es.
  - . –rr-
- 7- Precisió lèxica. Preguntar als alumnes:
- *Amb quina altra paraula podries explicar el que dius aquí? Com ho podries explicar d'una altra manera?...*